

Enrollment No: \_\_\_\_\_ Exam Seat No: \_\_\_\_\_

# C.U.SHAH UNIVERSITY

## Summer Examination-2017

**Subject Name: Environmental Science**

**Subject Code: 4AH02ENS1**

**Branch: B. A. (All branches) / B. A. LL. B.**

**Semester: II**

**Date: 04 / 05/2017**

**Time : 02:00 To 05:00**

**Marks : 70**

**Instructions:**

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

---

**Q-1 Choose the appropriate answer from the given options and rewrite it: (08)**

**(A)**

1. What is troposphere?
  - a) Portion of air
  - b) Portion of water
  - c) Portion of sky
  - d) Lowest layer of atmosphere where we survive
2. The unit of total water content of the soil is known as
  - a) Holard
  - b) Chraserd
  - c) Echard
  - d) All of the above
3. Nitrogen gas returns to the atmosphere by the action of
  - a) Nitrogen fixing bacteria
  - b) Denitrifying bacteria
  - c) Nitrifying bacteria
  - d) Nitrate fertilizers
4. Photosynthesis is found in
  - a) Producers
  - b) Decomposers
  - c) Consumers
  - d) Scavengers
5. An example of one way ecological cycle is
  - a) carbon dioxide cycle
  - b) water cycle
  - c) energy cycle
  - d) oxygen cycle
6. BOD stands for
  - a) Biological Oxygen Decrease
  - b) Biotic Oxygen Demand
  - c) Biological Oxygen Demand
  - d) None of the above



7. Which of the following day is celebrated as World Environment Day?  
a) 5<sup>th</sup> June      b) 5<sup>th</sup> July      c) 16<sup>th</sup> September      d) 16<sup>th</sup> October
8. The major reservoir of carbon is \_\_\_\_\_  
a) The atmosphere      b) Ocean Bed      c) Plant and animals      d) Rock

**Q -1 (B) Define the following : (06)**

- |                                  |                  |
|----------------------------------|------------------|
| i) Producers                     | ii) Ecosystems   |
| iii) First law of Thermodynamics | iv) Energy       |
| v) Primary pollutants            | vi) Conservation |

**Attempt any four questions from Q-2 to Q-8**

- Q-2      Attempt all questions**  
(a) Explain Environmental Degradation (07)  
(b) Define Environment give Components of Environment. Explain any one in detail. (07)
- Q-3      Attempt all questions**  
(a) Biogeochemical cycle? Explain any one with diagram. (07)  
(b) Explain Ecological Pyramids and give defects of pyramid. (07)
- Q-4      Attempt all questions**  
(a) Define natural resource and give the Classification of natural resources. (07)  
(b) Explain Forest resources in India and Forest Degradation in India. (07)
- Q-5      Attempt all questions**  
(a) What is pollution? Explain water pollution. (07)  
(b) Explain Greenhouse effect in detail. (07)
- Q-6      Attempt all questions**  
(a) Define conservation and write about the conservation of forests. (07)  
(b) What are the major Global problems? Explain Ozone layer depletion. (07)



- Q-7**      **Attempt all questions**

(a) Give the example of non-conventional energy and explain any one of it. **(07)**

(b) Write short note on aquatic ecosystem. **(07)**

**Q-8**      **Attempt all questions**

(a) Explain problems due to overexploitation of water. **(07)**

(b) Explain Eutrophication. **(07)**

ગુજરાતી પ્રતિ:

- પ્ર-૧ (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો (૦૮)

  - ૧ ક્ષોભ આવરણ શું છે?
 

અ) હવામાં નો એક ભાગ	બ) પાણીમાં નો એક ભાગ
ક) આકાશમાં નો એક ભાગ	દ) વાતાવરણમાં નું ન્યુનતમ સ્તરમ જ્યાં આપણે જીવીએ છીએ
  - ૨ જમીનની કુલ પાણી સંગ્રહ ક્ષમતા નો એકમ \_\_\_\_\_ છે
 

અ) હોલાઈ	બ) કેશાઈ	ક) ઇચાઈ	દ) ઉપરના તમામ
----------	----------	---------	---------------
  - ૩ કઈ કિયા દ્વારા વાતાવરણ માં નાઇટ્રોજન વાયુ પુનઃપ્રાપ્ય બને છે?
 

અ) નાઇટ્રોજન ડિક્ઝિસંગ બેક્ટેરીયા	બ) ડીનાઇટ્રિફાઇંગ બેક્ટેરીયા
ક) નાઇટ્રીફાય થયેલા બેક્ટેરીયા	દ) નાઇટ્રેટ ખાતર
  - ૪ પ્રકાશસંશ્લેશણ કોનામાં જોવા મળે છે?
 

અ) ઉત્પાદકો	બ) સડાવનાર	ક) ભક્ષકો	દ) સફાઈ કરનારા
-------------	------------	-----------	----------------
  - ૫ એક માર્ગીય નીવસનતંત્ર ચકનું એક ઉદાહરણ છે.
 

અ) કાર્બનડાયોક્સાઇડ ચક	બ) જળ ચક	ક) ઉજ્જી ચક	દ) ઓક્સિજન ચક
------------------------	----------	-------------	---------------



- ૬ B.O.D. નું પુરુષ નામ ..... છે.  
 અ) જૈવીક ઓક્સિજન ધરાડો      બ) જૈવ ઓક્સિજન ડિમાંડ  
 ક) જૈવીક ઓક્સિજન ડિમાંડ      દ) ઉપરના પૈકી એક પણ નહીં
- ૭ વિશ્વપર્યાવરણ દિવસ ક્યારે મનાવાય છે?  
 અ) ૫ જુન      બ) ૫ જુલાઈ      ક) ૧૬ સપ્ટેમ્બર      દ) ૧૬ ઓક્ટોબર
- ૮ કાર્બનનો મુખ્ય જળ સંગ્રહક \_\_\_\_\_ છે  
 અ) વાતાવરણ      બ) વનસ્પતી અને પ્રાણીઓ      ક) ખડકો      દ) મહાસાગર બીડ
- પ્ર-૧ બ) નીચેના શબ્દો વ્યાખ્યા આપો :** (૦૬)
- ૧) ઉત્પાદકો      ૨) નિવસનતંત્ર  
 ૩) થર્મોડાયનેમિક્સ નો પ્રથમ સિધ્યાંત      ૪) ઊર્જા  
 ૫) પ્રાથમિક પ્રદૂષકો      ૬) સંરક્ષણ
- નીચેના પ્રશ્ન: ૨ થી પ્રશ્ન: ૮ માં થી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
- ૧) પર્યાવરણ ની અવનતી સમજાવો (૦૭)  
 ૨) પર્યાવરણ ની વ્યાખ્યા આપો? વ્યાખ્યા આપી પર્યાવરણના ધરઠો માંથી કોઇ પણ એક વિગત વાર સમજાવો (૦૭)
- ૩) અ) જૈવ-ભુ રાસાયણિક ચક એટલે શું? કોઇ પણ એક રેખાકૃતિ સાથે વિસ્તાર થી સમજાવો. (૦૭)  
 બ) પરીસ્થિતી પીરામિડ સમજાવો અને પીરામિડ ની ખામીઓ વર્ણવો (૦૭)



- પ્ર-૪** અ) કુદરતી ઉર્જા સોત ની વ્યાખ્યા આપી તેનું વર્ગીકરણ કરો (0૭)  
 બ) ભારતની વન સંપત્તિ વિશે જણાવો અને ભારતમાં વન અધઃપતન વિશે નોંધ લખો. (0૭)
- પ્ર-૫** અ) પ્રદુષણ શું છે? જળ પ્રદુષણ વિશે સમજાવો (0૭)  
 બ) ગ્રીન હાઉસ અસર સમજાવો. (0૭)
- પ્ર-૬** અ) સંરક્ષણ ની વ્યાખ્યા આપી જંગલ સંરક્ષણ વિશે સમજાવો. (0૭)  
 બ) મુખ્ય વૈશીક સમસ્યાઓ જણાવો. ઓજોન સ્તર અવક્ષયન સમજાવો. (0૭)
- પ્ર-૭** અ) બિન પરંપરાગત ઉર્જા સોત નાં ઉદાહરણ આપો. કોઇ એક વિગત વાર સમજાવો (0૭)  
 બ) જલીય નિવસન તંત્ર પર ટૂંક નોંધ લખો (0૭)
- પ્ર-૮** અ) પાણીના વધુ પડતા શોષણ ના કારણે થતી સમસ્યા જણાવો (0૭)  
 બ) સુ-પોષણ વિશે સમજાવો. (0૭)

